

SvD

Publicerat 17 maj 2005 15:12

Duktighetssträvan slår ut kvinnor

Att kvinnor i karriären går in i väggen och blir långtidssjukskrivna är ett kraftigt växande fenomen.

Vad forskarna kallar för duktighetssyndromet verkar vara en av de viktigaste förklaringarna.

Är du privatanställd kvinna med ett välbetalt tjänstemannajobb som du älskar och lägger oerhört mycket tid på? Har du svårt att säga nej till chefen och tar du dessutom huvudansvaret för hemarbetet?

Se upp, du kan vara i riskzonen för långtidssjukskrivning, enligt en ny studie.

Bland tjänstepensionsföretaget Alectas hundratusentals försäkrade privatanställda tjänstemän har andelen långtidssjukskrivna kvinnor med löner på över 25 000 kronor i månaden mer än trefaldigats sedan millennieskiftet. Allt fler får diagnoser som tyder på psykisk ohälsa och kvinnor i storstadsområden, särskilt de höglönlade, är överrepresenterade.

Sjukskrivningarna kostar mycket pengar för både Alecta och kundföretagen och det är därför som bolaget har bekostat studien.

Monica Renstig, en av forskarna bakom studien, påpekar att det aldrig har funnits så många högutbildade, karriärsugna och makthungriga kvinnor som nu.

- Det är en del av förklaringen till ökningen, säger hon.

Men det finns flera andra orsaker och onormalt långa arbetsveckor är en av dessa. Av de sjuka kvinnor som studerats har många jobbat mycket mer än normalarbetstiden.

- En del har till och med jobbat 60 till 80 timmar i veckan, tills de bokstavligen stupat på sin arbetsplats, säger Renstig.

De långa arbetstiderna hänger ihop med det så kallade duktighetssyndromet, alltså att de karriärinriktade kvinnorna strävar efter att göra ett perfekt jobb. Till synes enkla uppgifter överarbetas. De finner sig i att bli ålagda allt mer arbete, men oftast kommer kraven inifrån:

- Det finns mycket som tyder på att de här kvinnorna, de driver sig själva, säger Renstig.

De höga kraven gäller också hem och familjeliv och många sjuka karriärkvinnor upplever att de har huvudansvaret för hemarbetet.

- Det är vanligare i kontrollgruppen att man delar både på ansvaret och själva utförandet, säger Héléne Sandmark, den andra forskaren bakom studien.

Lösningen på problemet ska sökas både hos individen men också på ett samhälleligt plan, enligt forskarna. För det första ska man, enligt Monica Renstig, inte regelbundet jobba mer än 50 timmar i veckan utan försöka "inta en lite slappare attityd".

STOCKHOLM TT

Detta är en utskrift från Svenska Dagbladets nätupplaga, **SvD.se**